

The background of the cover is a wide-angle photograph of a coastal scene. In the foreground, a large, dark, and textured pile of seaweed or driftwood dominates the lower half of the frame. Beyond this, the water is extremely calm, reflecting the soft, warm colors of the sky. In the distance, a range of mountains is visible on the horizon under a pale, hazy sky. The overall mood is serene and natural.

INFORME ANUAL 2018

Portada: Munt de posidònia just abans de la sortida de sol, a la costa de la badia de Pollença al municipi d'Alcúdia (Mallorca). **Sebastià Torrens**

ÍNDEX

1. Fundació Marilles, per la conservació del mar Balear.....	5
Un projecte obert a tothom.....	6
Un objectiu a llarg termini	7
Qui, què, com	9
2. Financem accions per protegir el mar i la costa balear.....	11
Tursiops	12
GEN-GOB.....	14
GOB Menorca	16
Ondine	18
Eivissa i Formentera sense Plàstic	20
Rezero	22
Cleanwave	24
SHNB.....	26
Aliança Mar Blava.....	28
Observadors del Mar	30
Vell Marí	32
3. Apostem per solucions conjuntes.....	35
3.1. Converses en grup.....	36
3.2. Perspectives mediterrànies.....	38
4. Generem coneixement sobre el mar Balear	41
Quantes espècies noves s'han descobert?.....	42
Millora o empitjora el mar Balear?.....	43
Com ens beneficien els ecosistemes marins i costaners?	44
Quant invertim en la gestió?.....	45
5. Busquem més recursos financers	47
6. Expliquem la nostra feina	51
7. Mirem cap el 2019	55
La pesca, una prioritat	56
El mar i l'economia	56
Guies de fauna i flora	57
Enfortiment del tercer sector	57
8. Resum financer.....	59
9. Equip i contacte	62

1

Fundació Marilles Per la conservació del mar Balear

Vista des del cap de Formentor
(Mallorca). Fundació Marilles

UN PROJECTE OBERT A TOTHOM

Ja fa més de tres anys que la Fundació Adessium va concebre la idea d'establir una iniciativa per conservar el mar Balear. Vam dedicar dos anys llargs a investigar el terreny, mitjançant reunions i tallers amb experts i representants de tots els sectors. Un cop culminat el procés, l'estiu de 2017 va néixer la Fundació Marilles.

És satisfactori veure com aquest projecte ha esdevingut una realitat i presentar el nostre primer informe anual d'activitats. Hi descrivim el suport que hem ofert a tot un seguit d'associacions que fan una tasca fantàstica, i també la manera en què hem facilitat el diàleg i la coordinació entre tots els actors principals.

I és que la coordinació entre els que implementen els projectes i els que els financen és fonamental per tal de ser efectius en el nostre objectiu comú: transformar les illes Balears en un referent mundial de la conservació marina. Es tracta d'un objectiu ambiciós a llarg termini que només assolirem amb la participació de tots els sectors de la societat i la generositat d'altres fundacions i particulars.

Practicant immersió lleugera a la cala d'Alcalfar, al municipi de Sant Lluís (Menorca). Cala Alcalfar és un lloc habitual d'estiueig dels menorquins, amb ambient molt familiar. **David Arquimbau**

En el nostre primer any de vida, em complau especialment que s'hagi sumat al projecte la Fundació MAVA, una de les fundacions amb més experiència en la conservació del Mediterrani. Estic convençut que ben aviat aconseguirem molts més suports.

Aquest és el principi d'un projecte llarg; esperem seguir comptant amb el suport de totes les organitzacions i persones que comparteixen la nostra passió pel mar Balear. L'èxit té molts pares: acompanya'ns i forma part del nostre.

Rogier van Vliet
President de Fundació Marilles

UN OBJECTIU A LLARG TERMINI

Un dels reptes de treballar en sostenibilitat ambiental és que els canvis tarden a ser visibles. L'entorn marí no n'és una excepció. El creixement dels corals, les gorgònies, la posidònia o d'alguns peixos com ara les rajades o els taurons és lent; recuperar-los requereix dècades. Restaurar l'estat dels ecosistemes marins de les Balears ens durà un temps, per això Marilles és un projecte a llarg termini.

Durant aquest primer any hem començat a assentar les bases per transformar les Balears en un referent mundial de conservació marina, tot invertint temps en reunions, tallers,

estudis, anàlisis i estratègies. Es tracta d'una feina «entre bastidors» poc visible i poc agraïda, però tremendament important.

També hem donat suport a projectes, hem creat un fons comú per millorar les àrees marines protegides i ens hem reunit amb organitzacions científiques i amb l'Administració pública per elaborar un informe sobre l'estat del mar Balear.

L'any 2019, a més de consolidar les àrees de treball iniciades, volem enfortir les organitzacions del tercer sector i deixar palès amb dades i xifres que l'entorn marí contribueix a la prosperitat econòmica balear.

Les Balears ho tenen tot a favor per esdevenir un referent mundial de la conservació marina; disposen d'un dels millors fons submarins del Mediterrani i d'una xarxa creixent d'àrees marines protegides. A més, els enclavaments com la Reserva Marina de El Toro i del Llevant de Mallorca demostren que, quan es redueix la pressió pesquera, els anfossos, déntols i corballs tornen a ser la norma enlloc de l'excepció.

Marilles apunta al 2030 i més enllà, però no caldrà esperar tants anys per obtenir resultats.

Aniol Esteban
Director de Fundació Marilles

Detall d'anfós ratllat
(*Epinephelus costae*).
Manu San Félix

269.000
EUROS
INVERTITS

Barca fent feina
davant de Sant Elm,
al municipi d'Andratx
(Mallorca). Sebastià Torrens

11
PROJECTES

Ses Illetes (Formentera).
Manu San Félix

7
LÍNIES DE
TREBALL

QUI

Marilles és una fundació privada sense ànim de lucre que treballa per **transformar les illes Balears en un referent mundial de conservació marina.**

La nostra missió és restaurar els ecosistemes marins i costaners fins assolir un estat de conservació excel·lent i contribuir a la sostenibilitat de la regió.

QUÈ

Amb aquest objectiu, **financem projectes** que promouen la **millora de la costa i el mar Balear**. Fins avui hem **invertit 269.000 € en onze projectes.**

Liderem un diàleg entre les organitzacions i els experts que generen solucions per als reptes que presenta l'entorn marí a les Balears.

Exercim de mediadors entre els que disposen de les idees i les eines per desenvolupar els projectes i els que tenen la capacitat de finançar-los.

COM

Treballem d'una **forma inclusiva, positiva, que se centra sempre en les solucions.** La nostra estratègia prioritza:

La reducció dels impactes sobre el mar Balear: pesca professional i recreativa, plàstics i contaminació, sector nàutic i turisme.

La millora de les àrees marines protegides.

La conscienciació sobre la necessitat de conservar l'entorn marí a través de l'acostament de les persones al mar.

2

Financem accions per protegir el mar i la costa balear

Fins avui hem invertit 269.000 € en onze projectes. Les organitzacions beneficiàries pertanyen, majoritàriament, al tercer sector. Aquests projectes comparteixen un objectiu comú: donar resposta a les necessitats i oportunitats de millora de l'entorn marí de les illes Balears.

Anfós (*Epinephelus marginatus*) al fons rocós i posidònia a Formentera. Manu San Félix

Protecció i investigació dels cetacis

TURSIOPS

Tursiops és una entitat dedicada a la conservació i protecció dels cetacis i a la divulgació de la recerca sobre el tema. Se centra principalment en el Mediterrani occidental. Duu a terme projectes científics i també projectes socials i educatius, tant centrats en la costa com en les grans profunditats.

El finançament de Marilles ha permès que TURSIOPS mantingui el seu sistema de recerca, amb l'adquisició d'un ordinador de sobretaula per digitalitzar les anàlisis acústiques i un dron per captar imatges que permetin analitzar les marques de col·lisió de les embarcacions amb els grans cetacis.

També ha servit per completar el pressupost de «Els nostres dofins», un projecte d'investigació acústica a les Pitiüses, i donar continuïtat a la tasca de l'associació dia a dia, evitant els problemes provocats per les demores en el pagament dels ajuts públics.

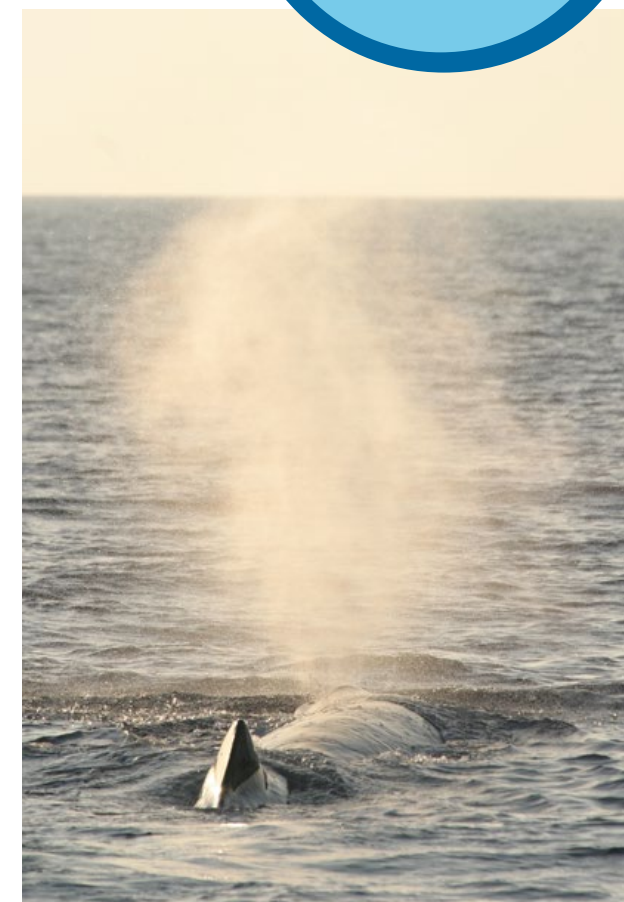
Cua de catxalot a les aigües de les Balears (les Balears tenen una població estable de catxalots). **Tursiops**

Llom de catxalot (la bufada dels catxalots surt inclinada cap a l'esquerra, la qual cosa en facilita la identificació).

Tursiops

10.000
EUROS
INVERTITS

El més gran dels instruments per a la defensa de la natura és el seu coneixement.

Marilles ha estat per a Tursiops com un suau terral que evita que el vaixell s'aturi i permet que segueixi navegant.

Txema Brotons, Tursiops

El mar com a responsabilitat compartida

GEN-GOB

El **GEN-GOB** és una organització ubicada a Eivissa que té com a objectiu harmonitzar les activitats humanes i la conservació de la natura per aconseguir un entorn de sostenibilitat ecològica i social. El projecte «la mar, una responsabilitat compartida» pretén implicar tots els actors (pescadors, centres de busseig, sector nàutic, ONG i administracions) per tal de

treballar plegats en la conservació i gestió de l'entorn marí.

Durant l'any 2018, el suport de Marilles ha estat fonamental per desenvolupar processos participatius sobre els espais naturals protegits a les Pitiüses. Així doncs, l'associació ha aconseguit implicar la societat en l'elaboració dels plans de gestió

de la Xarxa Natura 2000 i ha col·laborat amb el Consell d'Eivissa i el sector pesquer en l'elaboració de la proposta de la Reserva Marina de Tagomago. GEN-GOB també treballa amb totes les administracions en una proposta d'ordenació integral de l'ancoratge a Eivissa i Formentera.

Ses Illetes (Formentera). Una de les zones amb més densitat de vaixells a l'estiu. **GEN-GOB**

Peixos de roca, sempre presents als mercats. Fundació Marilles

La creació de xarxes de confiança és important per al futur del nostre mar, una responsabilitat compartida.

Joan Carles Palerm,
president del GEN-GOB

El suport de Marilles al programa marí del GEN-GOB és decisiu per afavorir inèrcies que requereixen una visió de la conservació a curt, mitjà i llarg termini.

Marià Marí, coordinador de
l'Àrea Marina del GEN-GOB

Més protecció per a l'entorn marí a Menorca

GOB MENORCA

GOB Menorca és una associació ecologista sense ànim de lucre. El seu objectiu principal és ajudar a aconseguir una economia realment sostenible, en què les activitats humanes siguin compatibles amb els valors ambientals. Gràcies a l'ajut de la Fundació Marilles, l'any 2018 l'associació ha iniciat el seu programa de l'entorn marí a Menorca, amb diferents línies

d'actuació. D'aquesta manera s'ha aconseguit fer efectiu un compromís previ del Govern de les Illes Balears per destinar 200.000 € a la protecció de les praderies de posidònia, la planta marina que oxigena el mar Mediterrani.

Per reduir l'ús del plàstic, s'han promogut iniciatives com ara oferir bosses de paper als mercats de Maó i Ciutadella o signar

convenis amb entitats per reduir el consum de vaixel·la d'un sol ús. També s'han creat nous materials per a les activitats educatives a les escoles. A més, l'associació ha participat activament en el procés de designació de la nova Reserva Marina de l'Illa de l'Aire, ha rescatat l'esborrany d'un Pla Insular de Costes de 2011 i treballa en el futur Pla Territorial Insular de Menorca.

15.000
EUROS
INVERTITS

Conte infantil
Na mordala, Cranc,
Cranc! editat per
GOB Menorca. **GOB**
Menorca

Platja de Binimel·là (Menorca). Fundació Marilles

Lliurament de bosses biodegradables al mercat agrari de Ciutadella (Menorca). **GOB Menorca**

L'ajut de la Fundació Marilles ha servit perquè el GOB Menorca obri una línia de treball específica sobre medi marí.

Marilles significa modernitzar les estratègies de conservació ambiental i iniciar a l'arxipèlag un model similar al del nord d'Europa.

Miquel Camps, coordinador de política territorial del GOB

Apoderament d'escoles

ONDINE

L'associació **Ondine** pretén afavorir la recuperació de la biodiversitat del mar de les Balears en harmonia amb una població local conscient i proactiva amb el medi ambient. Durant l'any 2018, gràcies als fons rebuts per la Fundació Marilles, s'ha pogut contractar una persona a jornada completa per al desenvolupament, difusió, implementació i avaluació

del programa «Dues mans» (sobre la contaminació per plàstic del mar) a 31 escoles de Mallorca. Hi han participat més de 2.000 alumnes.

Durant l'estiu un grup d'alumnes va participar en el projecte Changemakers at Sea, en col·laboració amb Alnitak, per tal d'aprendre sobre conservació

marina a bord del vaixell *Toftevaag*. També s'han posat en marxa programes dissenyats per apoderar a la comunitat escolar en la protecció del mar després del curs acadèmic.

Neteja de la platja Can Pere Antoni, Palma(Mallorca), amb els alumnes de Formació Professional Bàsica. **Ondine**

Alumnes desenvolupant idees per reduir la contaminació per plàstic durant la tercera secció del Programa Escolar Dues Mans, Palma (Mallorca). **Ondine**

25.000
EUROS
INVERTITS

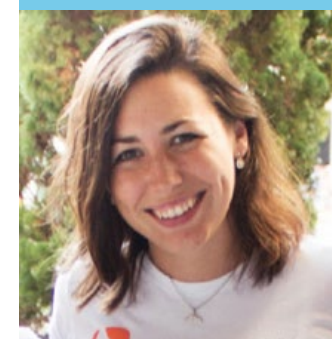

Com més treballem en la conservació marina, més ens adonem que la conservació té més a veure amb nosaltres que amb el mar. Si volem canviar les coses, el canvi ha de començar en nosaltres.

Brad Robertson, fundador de l'associació Ondine

No es tracta de demanar-li a la propera generació que solucioni els estralls que hem provocat. Es tracta de canviar els hàbits i adoptar un enfocament comunitari basat en la responsabilitat compartida.

Mari Gutic, responsable d'Educació i Divulgació de l'associació Ondine

Lluita contra el plàstic a les Pitiüses

EIVISSA I FORMENTERA SENSE PLÀSTIC

El moviment **Eivissa i Formentera sense Plàstic** va néixer a finals de juny de 2018 amb l'objectiu que la bellesa natural, cultural i històrica d'Eivissa i Formentera romangués lliure de la contaminació per plàstic. Organitzacions provinents de múltiples sectors han aplegat forces i experiència per investigar i oferir solucions per reemplaçar,

reduir, reutilitzar i reciclar productes de plàstic en llars, empreses i institucions públiques.

El suport de la Fundació Marilles, juntament amb el de la Fundació per a la Conservació d'Eivissa i Formentera, ha permès a l'entitat contractar dos coordinadors durant un any i dur a terme les

primeres accions comuns a Eivissa i Formentera: tres projeccions de la pel·lícula *Out of Plastic*, l'organització del World Clean Up Day, la neteja de diverses platges i múltiples reunions de coordinació per tal de dissenyar accions futures i treballar per traçar una estratègia comú.

Consumidors reclamant la reducció de plàstics d'un sol ús (Eivissa). **Eivissa i Formentera sense Plàstic**

10.000
EUROS
INVERTITS

Els ciutadans i governs locals, com a custodis de les illes, poden aconseguir l'eliminació del plàstic d'un sol ús i la reducció de tots els productes plàstics no essencials.

L'ajut de la Fundació Marilles ens ha permès assentar les bases i desenvolupar les primeres accions del moviment a Eivissa i Formentera sense Plàstic.

Myrto Pispini, coordinadora d'Eivissa i Formentera sense Plàstic

Objectiu: residu zero

REZERO

Rezero és una entitat sense ànim de lucre que vol canviar el model de producció i consum per assolir el residu zero, tot impulsant accions i polítiques transformadores de prevenció de residus i treballant en xarxa amb els agents socials i econòmics. L'elevat consum de recursos naturals, la ingent generació de residus i la gran presència de

plàstics a les costes balears (amb concentracions fins a trenta vegades superiors a les de la resta del Mediterrani) fan necessari establir urgentment mesures de reducció, sobretot de plàstics i elements d'un sol ús.

Gràcies al suport de la Fundació Marilles, Rezero ha començat a actuar a les Balears i aporta la

seva experiència en la creació de campanyes innovadores i la implantació de polítiques transformadores en un context esperançador: la nova Directiva Europea de plàstics d'un sol ús i la nova Llei balear en matèria de residus i sòls contaminats.

40.000
EUROS
INVERTITS

Marilles i Rezero van començar a col·laborar per fomentar el residu zero a les Illes Balears tot incidint especialment en la reducció de residus plàstics que contaminen i perjudiquen l'ecosistema marí balear.

Rosa García, directora de Rezero

Acció D.E.P. Plàstic, Palma (Mallorca). Rezero

Un documental per crear consciència

CLEANWAVE

Cleanwave és un moviment de persones que reconeixen la necessitat urgent de plantejar alternatives sostenibles a les ampolles de plàstic d'un sol ús a les Illes Balears. Mallorca, Eivissa, Formentera i Menorca són la plataforma per impulsar un moviment global que vol que l'aigua potable sigui de

lliure accés i que es minimitzi el malbaratament de plàstic mitjançant la venda d'ampolles d'acer inoxidable.

Els fons de la Fundació Marilles han estat crucials per fer arribar el documental *Out of Plastic* al públic balear de forma gratuïta a través de plataformes múltiples:

ajuntaments, escoles i cinemes, així com projeccions per part de grups ambientals locals i projeccions corporatives per a treballadors i actes. La pel·lícula ha aconseguit conscienciar el públic, atraure socis, unir persones i obrir noves oportunitats de col·laboració.

Estació de recàrrega d'aigua de Cleanwave. Cleanwave

cleanwave.org

10.000
EUROS
INVERTITS

Cartell del documental
Out of Plastic.
Cleanwave

Explorando el complejo mundo
de los plásticos en el Mediterráneo.

OUT OF
PLASTIC

An ALTAMAR PRODUCTION | Brought to you by CLEANWAVE
Directed by LINE HADSBJERG
Produced by LINE HADSBJERG & PHILIPP BAIER
Cinematography by PEP BONET, FRANCISCO MARQUEZ & MANU SAN FÉLIX
Camera assistant MATTEO VIELLE | Music and sound mastering by JOSE BAUTISTA
Script by LINE HADSBJERG & JOSE BAUTISTA | Edited by JOSE BAUTISTA
Colour grading by JOAN ROIG / CROMAGNON

*Si creus que els culpables
són els altres, perds el teu
poder d'impulsar un canvi.
Cleanwave t'ofereix l'oportu-
nitat d'agafar l'onada envers
un món lliure de plàstic.*

*Out of Plastic aborda un
problema que cada cop
és més difícil d'ignorar.
Ambientat a les Illes Balears,
el documental ens obliga a
afrontar el profund impacte
que la contaminació per
plàstic té a les nostres
vides i al medi ambient.*

Line Hadsbjerg, Cleanwave

Jornades sobre medi ambient

SHNB

La **Societat d'Història Natural de les Balears (SHNB)** és una entitat cultural fundada l'any 1954. Els seus objectius principals són promoure el coneixement de la naturalesa, participar activament en els moviments conservacionistes de les illes i impulsar la creació del Museu de la Naturalesa de les Illes Balears.

Durant el mes de novembre de 2018 es va organitzar la setena edició de les Jornades de Medi Ambient de les Illes Balears, que cada quatre anys apleguen investigadors d'arreu de les illes. S'hi presenten els darreres treballs i estudis sobre els diferents àmbits del medi ambient balear. El finançament de la Fundació

Marilles va cobrir les despeses d'organització de les jornades, que es van celebrar a Mallorca, Eivissa i Menorca. Les jornades van tenir un gran èxit de participació. S'ha editat el llibre de comunicacions i ponències, amb més de 146 comunicacions de 340 autors.

Estany Pudent (Formentera). **Manu San Félix**

Sessió inaugural de les VII Jornades de Medi Ambient a Palma (Mallorca). **Fundació Marilles**

Les VII Jornades de Medi Ambient de les Illes Balears apropen la recerca al públic. Són la ciència en obert.

Les Jornades han estat més properes a la mar, amb una majoria de comunicacions sobre aspectes marins.

Guillem X. Pons, director de publicacions de la SHNB

Un Mediterrani lliure d'hidrocarburs

ALIANÇA MAR BLAVA

La plataforma **Aliança Mar Blava** està formada per més de 120 entitats de la societat civil, el sector privat i l'administració pública. La seva missió és augmentar la protecció del Mediterrani i transformar el sistema energètic actual en un que sigui veritablement sostenible, descarbonitzat, eficient i 100 % renovable.

El suport econòmic de la Fundació Marilles ha permès superar els problemes d'efectiu (*cash-flow*) provocats per les demores dels ajuts públics. Així se n'ha pogut mantenir l'estructura i donar continuïtat a la tasca realitzada des de l'any 2013 per protegir el Mediterrani de les activitats d'exploració i explotació

d'hidrocarburs i altres recursos minerals, així com fomentar un consens social, empresarial i polític ampli per assolir una transició ràpida i eficaç envers un model energètic eficient, intel·ligent i renovable.

Dofins llistats (*Stenella coeruleoalba*) al mar Balear. **Manu San Félix**

Mapa de projectes d'exploració d'hidrocarburs. **Aliança Mar Blava**

Diario de Ibiza lliura el Premi a la Protecció del Medi Ambient a Aliança Mar Blava. **Aliança Mar Blava**

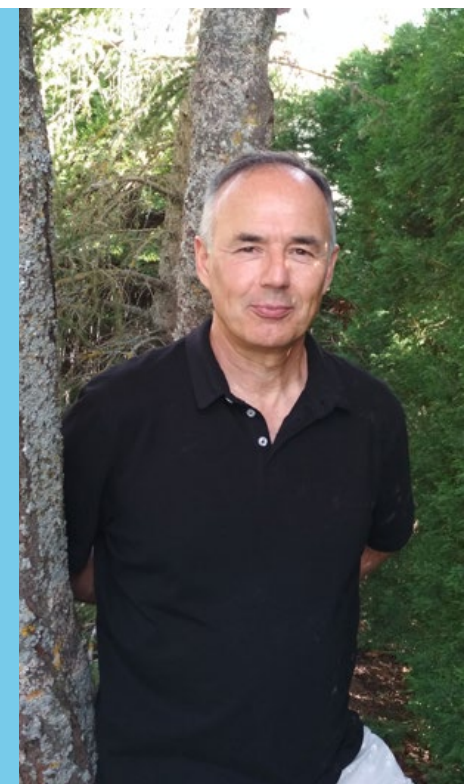

10.000
EUROS
INVERTITS

Un dels nostres objectius és aconseguir una llei perquè l'exploració, investigació i explotació d'hidrocarburs i d'altres substàncies minerals quedi prohibida a l'entorn marí del Mediterrani que correspongui a la jurisdicció d'Espanya.

Carlos Bravo, coordinador tècnic d'Aliança Mar Blava

Compartim amb la Fundació Marilles la vocació de defensar la riquesa ambiental del Mediterrani i de les seves costes, així com el dret de les generacions futures a gaudir d'un medi ambient sa i de desenvolupar-se en un entorn de sostenibilitat.

Investigació ciutadana

OBSERVADORS DEL MAR

Observadors del Mar és una plataforma de ciència ciutadana marina de referència a les Balears. D'ençà de la seva creació, l'any 2012, ha fomentat la participació de milers de persones en la investigació del mar. Ha esdevingut un lloc de trobada per a tots els sectors per promoure el diàleg

entre la societat i els científics sobre els problemes ambientals i de conservació relacionats amb el mar. La plataforma web està coordinada des de l'Institut de Ciències del mar de Barcelona (CSIC); hi participen experts de diferents centres de recerca nacionals i internacionals.

Detall de corall madrepòria colonial (*Phyllangia americana*) a Formentera. **Manu San Félix**

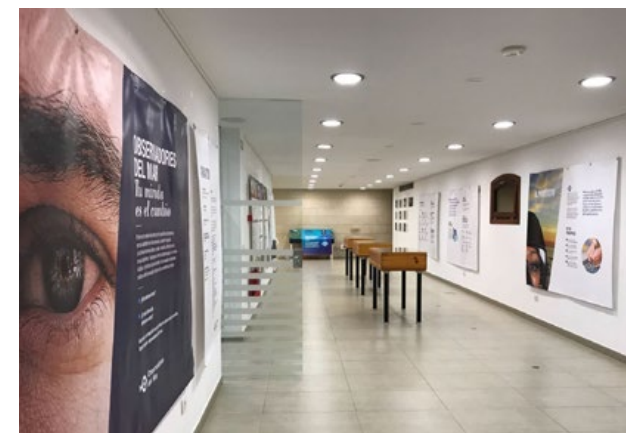
El finançament de la Fundació Marilles ha fet que Observadors del Mar reforçés les seves activitats a les Illes Balears i ha permès millorar la seva pàgina web i app (el punt de trobada per als usuaris) i adreçar el desenvolupament del pla estratègic de la plataforma a mitjà i llarg termini.

Al Festival Posidònia (Mallorca). **Observadors del Mar**

12.000
EUROS
INVERTITS

Exposició Observadors del Mar: la teva mirada és el canvi. **Observadors del Mar**

Hi ha molta gent amb ganes d'implicar-se en la conservació dels nostres mars i Observadors és una plataforma que ofereix múltiples projectes per fer-ho. Els participants a la plataforma trien els projectes en funció de les seves afinitats. A través de protocols adaptats recullen observacions valuoses per avaluar l'estat de salut dels nostres mars i millorar-ne la gestió. Treballem amb Marilles per consolidar la

plataforma i dinamitzar les activitats de ciència ciutadana a les Balears.

Joaquim Garrabou, Institut de Ciències del Mar-CSIC

La imatge com a catalitzador de canvi

ASSOCIACIÓ VELLMARÍ

Vellmarí és una associació de busseig situada en ple port de La Savina, a Formentera, sota la direcció de Manu San Félix. San Félix no només és biòleg marí i bussejador professional, també lidera projectes com ara *Posidonia Mapps*, una aplicació per evitar l'ancoratge sobre posidònia. Treballa com a director d'imatge submarina al projecte «Pristine Seas» de National Geographic.

El finançament de Marilles ha servit per produir el documental 2030, *we changed* per a National Geographic, que narra la transformació del mar Mediterrani durant els darrers cinquanta anys. En aquest període ha passat de ser un mar espectacular ple de vida (amb taurons, tortugues, foques, llagostes, etc.) a patir la pèrdua de biodiversitat i de qualitat de l'aigua. La pel·lícula té com a

objectiu inspirar una reacció a temps perquè en un futur proper, l'any 2030, el Mediterrani torni a estar ple de vida i salut gràcies als projectes de protecció marina. La pel·lícula ha entrat ara a la darrera fase de realització.

Platja de Migjorn (Formentera). **Sebastià Torrens**

VELLMARÍ
DESCUBRIENDO EL MEDITERRANEO

50.000
EUROS
INVERTITS

Banc de meduses (*Pelagia noctiluca*) a aigües de Formentera. **Manu San Félix**

Salvem el Nostre Mediterrani ens mostra com en les darreres dècades estem transformant, alterant i degradant el Mediterrani com a conseqüència del nostre desenvolupament espectacular. Al mateix temps, transmet un missatge positiu sobre com podem revertir la situació de degradació. Els experts més prestigiosos ens mostren les solucions, el camí que cal seguir.

A les Balears ens cal un projecte sòlid amb una visió a llarg termini com la que planteja Marilles. Per això m'agrada treballar amb ells i participar-hi. Tant de bo s'hi sumin més finançadors que ho facin possible.

Manu San Félix, Vellmarí

3

Apostem per solucions conjuntes

Tots podem tenir un paper en la conservació del mar Balear. Un dels pilars de la nostra tasca és establir un diàleg entre organitzacions, experts, administracions públiques i empreses privades per tal de coordinar-nos, compartir informació i dissenyar estratègies conjuntes. Units tenim més força per abordar els reptes marins.

Pescadors de canya sobre s'Oberta (badia d'Acúdia), davant del Parc Natural de s'Albufera (Mallorca). **Sebastià Torrens**

3.1. CONVERSES EN GRUP

Hem creat grups de treball per generar solucions. Els anomenem LAB. Es tracta de grups multidisciplinaris a cada illa per tractar dues de les prioritats establertes per Marilles: millorar les Àrees Marines Protegides (AMP) i fomentar l'educació ambiental marina.

Per a tots dos LAB s'ha elaborat un diagnòstic previ, compartit i validat per tots els membres del grup.

A partir de les converses de l'AMP LAB han sorgit dues prioritats: la necessitat de connectar la població amb les Àrees Marines Protegides i establir un

sistema d'indicadors que ens ajudin a avaluar-ne la situació.

Per al LAB sobre educació marina s'ha acordat recopilar tota la informació sobre l'oferta i la demanda de recursos ambientals marins a les illes Balears com a fase prèvia al disseny d'una estratègia comú.

Tots dos grups estan oberts a persones i representants d'organitzacions que comparteixin el diagnòstic inicial i la metodologia de feina.

Fons per millorar les Àrees Marines Protegides.

Hem creat un fons dotat amb 200.000 € per tal de finançar les intervencions que sorgeixin dels LAB. El fons està obert a altres donants potencials de fundacions internacionals, nacionals o locals. La primera convocatòria, dotada amb 100.000 €, finançarà projectes que contribueixin a donar més visibilitat a les AMP i a crear un sentiment d'orgull, pertinença i major connexió entre la ciutadania i les AMP on visquin, treballin o que visitin.

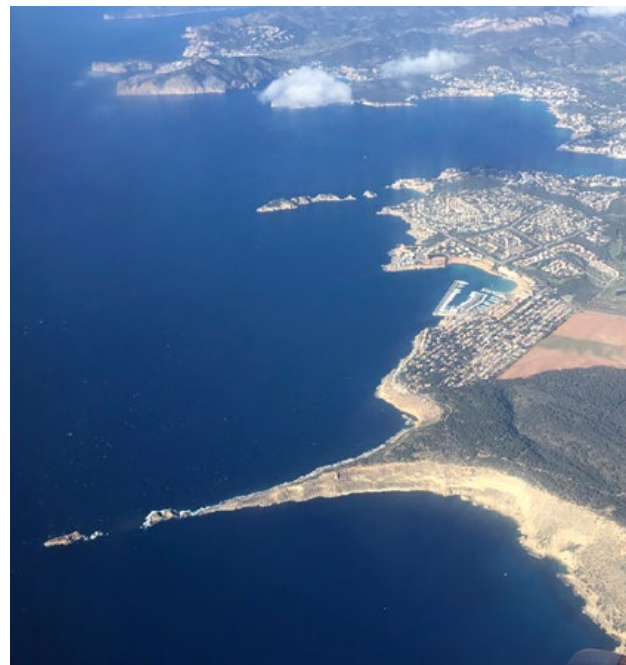
Estudi de recursos educatius.

Hem contractat un professional a cada illa per realitzar un estudi que detecti els recursos i les activitats d'educació marina que s'ofereixen avui dia a les Balears i els classifiqui segons el tipus d'oferta (pública o privada) i el públic a què s'adrecin (infantil, juvenil o general). Així obtindrem informació detallada sobre qui fa què, quina és l'oferta actual, quins recursos existeixen i quines barreres en limiten l'expansió.

Grup de treball sobre àrees marines protegides al CaixaForum Palma (Mallorca). **Fundació Marilles**

Vista aèria de les reserves marines de El Toro i Malgrats (Mallorca). **Fundació Marilles**

Grup de treball sobre educació ambiental marina a la PIMEEF (Eivissa). **Fundació Marilles**

Parc Nacional de Cabrera. **Fundació Marilles**

3.2. PERSPECTIVES MEDITERRÀNIES

Estratègia per a un Mediterrani lliure de plàstics
Zero Waste Europe

L'octubre de 2018, Marilles i Zero Waste Europe varen convocar una reunió amb representants de fundacions privades i líders de projectes de la societat civil d'arreu del Mediterrani. La jornada va permetre:

- Compartir un diagnòstic i posar en comú els coneixements sobre el problema de contaminació de plàstics al Mediterrani.
- Alinear múltiples actors per instaurar una estratègia per a un Mediterrani lliure de contaminació plàstica.
- Intercanviar experiències sobre projectes que hagin tingut èxit i dissenyar noves iniciatives.
- Iniciar el diàleg amb el sector turístic com a actor fonamental.

Participants a la reunió de Zero Waste Europe a Palma (Mallorca). Fundació Marilles

Finançament per a les Àrees Marines
Protegides del Mediterrani MedPAN

Durant tres dies de novembre, alguns gestors d'Àrees Marines Protegides i pescadors es van reunir a la platja de Palma per debatre solucions que assegurin un futur sostenible per als recursos marins i la pesca artesanal al Mediterrani. Marilles va coorganitzar una sessió per parlar sobre el finançament d'Àrees Marines Protegides i les passes que cal seguir per aconseguir-lo. La trobada la va organitzar MedPAN, la xarxa de gestors d'Àrees Marines Protegides del Mediterrani (AMP), en col·laboració amb el Govern Balear, la Fundació Biodiversitat i moltes altres institucions públiques nacionals.

Parc Natural de Dragonera (Mallorca). Fundació Marilles

Una estratègia marina per al mar Mediterrani
MAVA Foundation

Marilles participa com a soci en l'estratègia marina per al Mediterrani de la MAVA Foundation. Això ens permet intercanviar experiències amb més de vint organitzacions com ara WWF o BirdLife International que treballen per assolir els mateixos objectius. Formar part d'aquest projecte ens ajuda a incorporar idees i solucions que funcionen en altres punts del Mediterrani i a ampliar l'impacte de projectes i iniciatives de les Balears.

Piragua a Cala en Bosch, Ciutadella (Menorca). David Arquimbau

El capital natural marí i la seva conservació
Fundação Oceano Azul

L'octubre de 2018 Marilles va participar, juntament amb altres organitzacions i experts internacionals, a la reunió sobre Capital Natural Marí (*Blue Natural Capital workshop*) organitzada per la Fundação Oceano Azul, amb seu a Lisboa. La trobada va permetre compartir metodologies i experiències sobre l'avaluació econòmica de l'entorn marí i el desenvolupament de mecanismes per finançar-ne la conservació.

4

Generem coneixement sobre el mar Balear

Les claus per dissenyar intervencions eficaces que millorin els nostres hàbitats marins i costaners són la recerca i una sòlida base científica. Malgrat l'enorme quantitat d'informació disponible, a les Balears encara hi ha llacunes de coneixement que limiten la nostra capacitat d'actuar per millorar l'entorn marí. Marilles ha començat a abordar aquestes llacunes tot finançant estudis i projectes que generin coneixements nous, comparteixin informació i creïn consens científic.

Llaüts a s'estany des Peix (Formentera).
Manu San Félix

QUANTES ESPÈCIES NOVES S'HAN DESCOBERT?

Tot sovint oblidem que el mar Balear alberga una gran riquesa d'hàbitats i espècies de la qual en depèn, en gran part, l'estabilitat i la prosperitat econòmica de les illes. Però la nostra riquesa està amenaçada i cal invertir més esforços per investigar-la i conservar-la.

L'any 2018 hem publicat un estudi que analitza el nombre de noves espècies descrites al mar Balear durant els darrers cinquanta anys. Els resultats mostren que des de 1996:

- S'han descobert 18 espècies noves, 5 de les quals són peixos.
- S'ha detectat la presència de 68 espècies que no s'havien descrit abans a les Balears, moltes d'elles invasores.
- S'han extingit 9 espècies.
- Actualment hi ha 78 espècies que es troben en estat crític, que estan en perill o són vulnerables.

18

NOVES ESPÈCIES
DESCOBERTES

9

ESPÈCIES
EXTINGIDES

78

ESPÈCIES EN
ESTAT CRÍTIC

Espècies invasores: *Lophocladia* y *Caulerpa*. Maite Vazquez Luis / COB-IEO

MILLORA O EMPITJORA EL MAR BALEAR?

Per avaluar l'estat del mar Balear i estudiar-ne l'evolució, hem convidat representants de totes les organitzacions científiques de les illes, les administracions públiques i donants potencials a treballar conjuntament en l'elaboració d'un «Informe sobre l'estat del mar Balear». Es tracta d'un document que descriu el canvi dels entorns marí i costaner i l'evolució de les pressions que pateixen, des d'una perspectiva social i econòmica. Un cop identificats els indicadors més oportuns, el repte és recopilar informació sobre cadascun d'ells.

Marilles s'ha compromès a donar suport a la iniciativa amb 100.000 €, que cobriran les despeses comunes, com ara la coordinació, l'execució i la divulgació de l'informe.

100.000

EUROS ASSIGNATS
A AQUEST
PROJECTE

Controladors ambientals durant el dragatge, Maó (Menorca). David Arquimbau

COM ENS BENEFICIEN ELS ECOSISTEMES MARINS I COSTANERS?

L'entorn marí aporta nombrosos bens i serveis a la nostra societat, com ara aliments, regulació climàtica i moltes oportunitats de lleure. Millorar el coneixement sobre els valors que el mar i les costes aporten a l'economia balear és fonamental per millorar-ne la gestió i per invertir els recursos necessaris per a la seva protecció.

Hem començat a assentar, juntament amb la consultoria britànica EFTEC i la Universitat de les

Illes Balears, les bases d'un sistema de «comptabilitat del capital natural marí» que ens permeti visualitzar els vincles entre els canvis a l'entorn marí i l'impacte econòmic que suposen per a cada sector.

Marilles s'ha compromès a finançar el projecte amb 100.000 €.

Praderia de posidònia al Caló de s'Oli (Formentera). **Manu San Félix**

QUANT INVERTIM EN LA GESTIÓ?

La manca de finançament explica que les Àrees Marines Protegides de les Balears no estiguin funcionant tan bé com caldria. Per millorar el finançament cal saber quant invertim, quant necessitem i d'on s'obtindrà el finançament.

Per donar resposta a aquestes preguntes, Marilles ha encarregat una anàlisi exhaustiva per estimar la inversió actual en AMP de Balears i, a partir d'aquesta dada, començar a avançar per millorar-ne el finançament.

Reserva marina de l'illa de El Toro, al municipi de Calvià (Mallorca). **Sebastià Torrens**

5

Busquem més recursos financers

Far a la reserva marina dels Freus, entre
Eivissa i Formentera. Fundació Marilles

Convertir les illes Balears en un referent mundial de conservació marina només serà possible amb el suport de més fundacions i donants privats. Per aquest motiu, un dels pilars de la nostra tasca és aconseguir més recursos financers per conservar el mar Balear.

Marilles treballa a escala local i internacional per aconseguir més finançament, convidant fundacions d'altres països i de les illes Balears a sumar-se a aquesta iniciativa. El suport de MAVA Foundation, que té una gran trajectòria i experiència en el Mediterrani, ha consagrat el nostre projecte col·lectiu. Esperem aconseguir molts més suports en el futur.

El context és favorable: en els darrers anys han nascut iniciatives filantròpiques locals que també treballen amb el mar Balear i, des del naixement de Marilles, moltes fundacions i persones particulars han expressat el seu interès en treballar en la mateixa direcció.

Gavina roja (*Larus audouinii*) sobre una roca a la badia d'Alcúdia (Mallorca). **Sebastià Torrens**

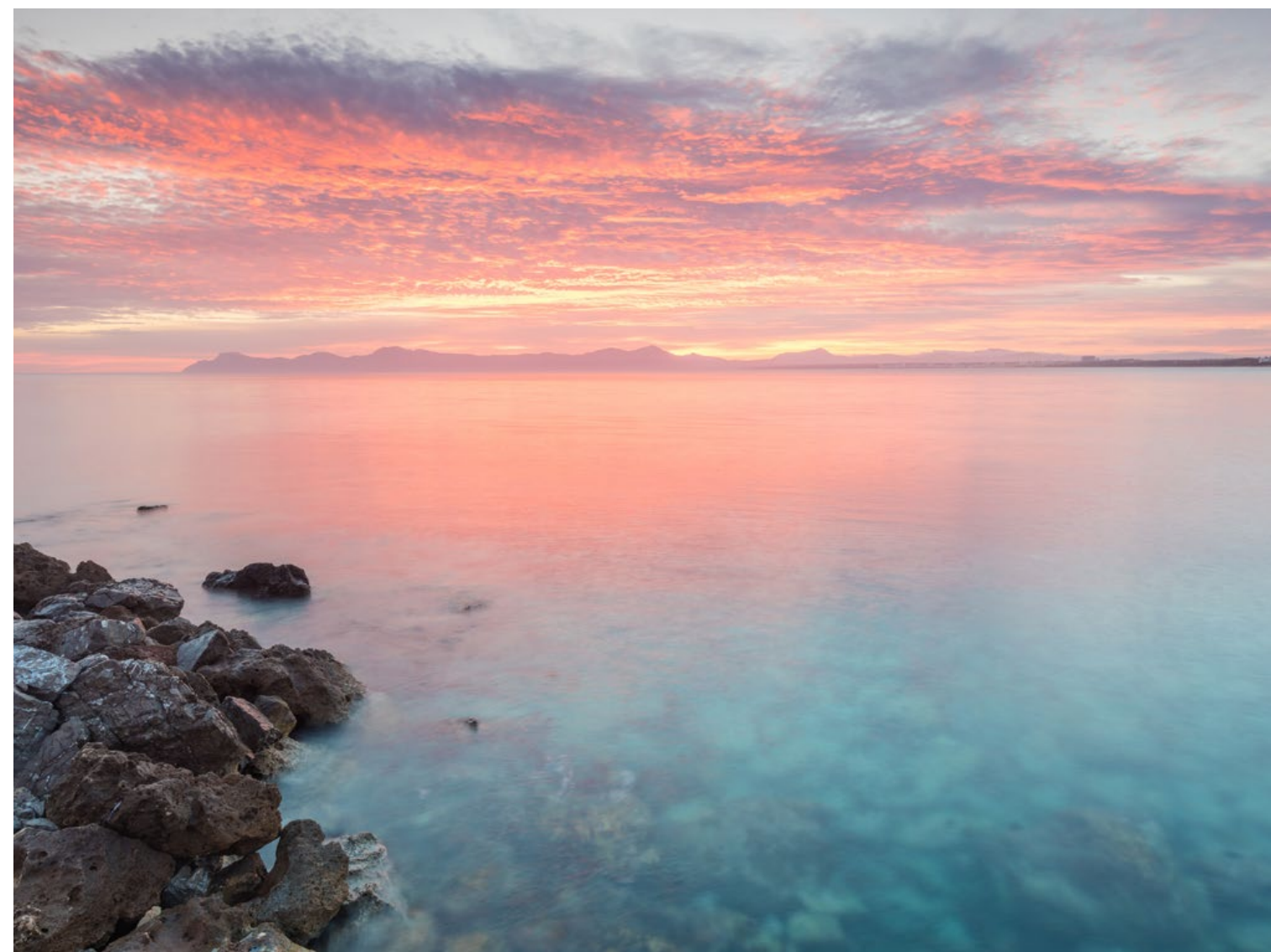

Junts aconseguirem un impacte més gran

La coordinació és essencial per obtenir millors resultats per cada euro invertit. Ha arribat l'hora d'impulsar una xarxa de donants que faciliti l'intercanvi d'informació, ajudi a acordar estratègies i a cofinançar projectes.

Si us interessa formar part d'aquesta xarxa, poseu-vos en contacte amb nosaltres.

Vista de la badia d'Alcúdia des de s'Oberta, al municipi de Muro (Mallorca). **Sebastià Torrens**

Explicuem la nostra feina

Durant l'any 2018 hem començat a tenir presència als mitjans de comunicació per explicar la nostra feina i aportar la nostra opinió sobre els temes d'actualitat relacionats amb la conservació marina a les Balears.

Barracudes (*Sphyraena sphyraena*).
David Díaz

7

Mirem cap el 2019

Far d'es Cap de Barberia (Formentera).
Manu San Félix

LA PESCA, UNA PRIORITAT

Col·laborem amb representants del sector pesquer per abordar una de les prioritats de Marilles: la reducció de l'impacte de la pesca. Elaborarem un diagnòstic de la situació actual de la pesca professional i recreativa per decidir plegats quines són les prioritats per aconseguir que el sector pesquer de les Balears sigui el més sostenible del Mediterrani.

EL MAR I L'ECONOMIA

Establir uns comptes de capital natural marí que ens permetin avaluar si els recursos marins s'aprecien o devaluen és un projecte a mitjà termini. Com a fase prèvia estem elaborant un mapatge dels hàbitats marins i el seu estat a les Balears. També hem començat una publicació que descriu els bens i serveis que ens aporten els ecosistemes marins, que se centra especialment en la pesca, les platges i la posidònia.

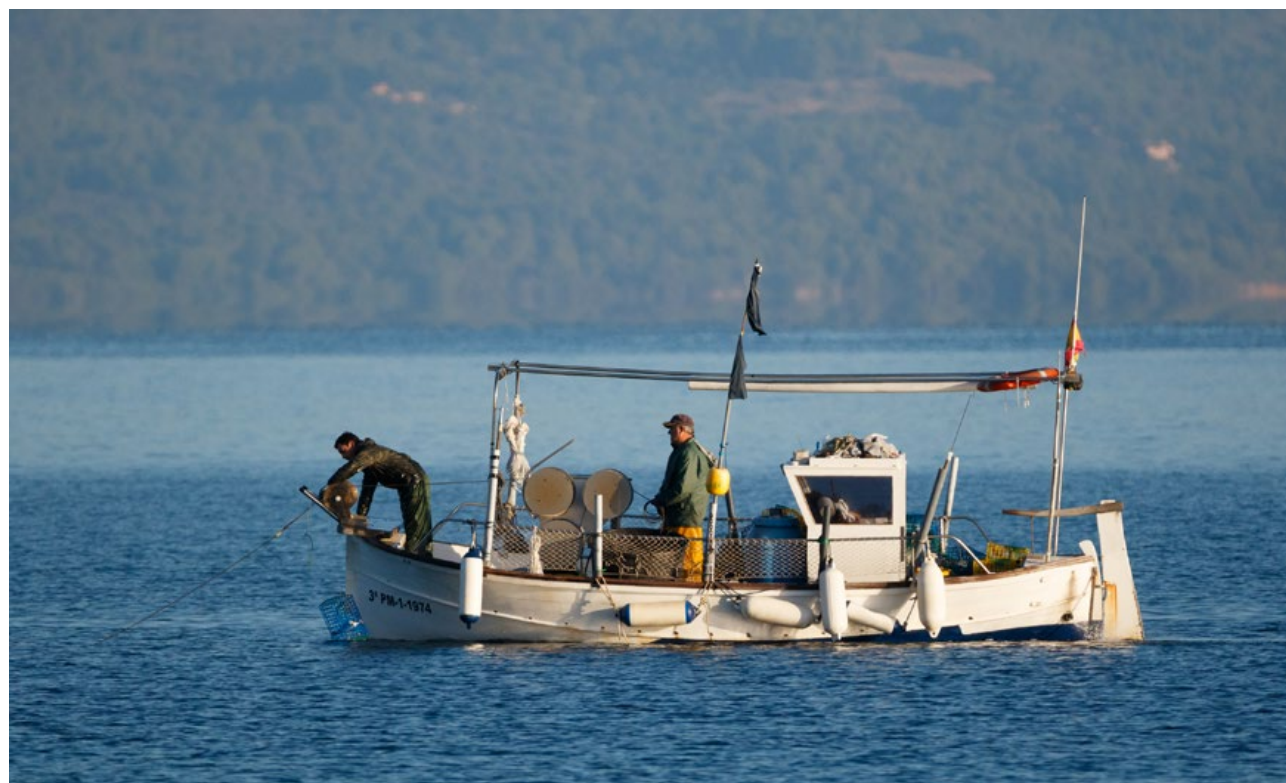
GUIES DE FAUNA I FLORA

Estem elaborant una col·lecció de petites guies sobre la fauna i flora de les Balears. Es tracta d'un material educatiu l'objectiu del qual és despertar la curiositat de la població i acostar la ciutadania al mar. Treballem amb diverses administracions públiques i amb el sector turístic per divulgar aquest recurs entre l'alumnat i els visitants de les illes.

ENFORTIMENT DEL TERCER SECTOR

Enfortir les ONG de les illes és un objectiu clau per avançar en la millora del mar Balear. Promovem la formació i capacitació d'associacions que treballen en l'àmbit marí balear. El tercer sector ja realitza una tasca excel·lent, però disposa de ben pocs recursos. Per tant, cal suport estratègic a mitjà i llarg termini.

Petita barca de pescadors a la zona de Son Real, al municipi de Santa Margalida (Mallorca). **Sebastià Torrens**

Il·lustració de la sèrie completa de guies de fauna i flora marina de Balears. **Toni Llobet**

Resum financer

Entre Na Clara i Es Caló,
al municipi d'Artà (Mallorca).
Antoni Febrer

RESUM FINANCER

La Fundació Marilles neix amb el suport econòmic de la Fundació Adessium, amb la qual existeix un conveni de col·laboració a mitjà termini. També comptem amb el suport de la Fundació MAVA per als projectes relacionats amb les àrees marines protegides, la pesca sostenible i el capital natural.

Els ingressos de Marilles l'any 2018 provenen d'aquestes dues fundacions.

La despesa total aproximada* l'any 2018 és de 284.345 euros, distribuïts de la següent manera:

- Beques a projectes i organitzacions: 155.509 €
- Coordinació i gestió: 106.298 €
- Estudis i consultories: 22.538 €

La despesa realitzada l'any 2018 ha estat inferior a la prevista perquè alguns projectes han tardat a materialitzar-se. Hi ha més de 150.000 euros compromesos en diferents projectes l'any 2019 i es preveu que la despesa total per a l'any 2019 com a mínim dupliqui la inversió de 2018.

(*) *dades pendents de confirmació i auditoria*

155.509€
BEQUES A PROJECTES
I ORGANITZACIONS

106.298€
COORDINACIÓ
I GESTIÓ

22.538€
ESTUDIS I
CONSULTORIES

Cigala de mar (*Scyllarides latus*).
David Díaz

9

Equip i contacte

Equip

Aniol Esteban
Ana Peña

Patronat

Rogier van Vliet
Carles Tarancón
Jaume Perelló

Consell assessor

Pere Oliver
Xavier Pastor
Manu San Félix
Catalina Alemany
Sandra Benbeniste
Miquel Camps
Brad Robertson
Joaquín Tintoré

SEGUIU-NOS:

facebook.com/marillesfoundation

[@MarillesFund](https://twitter.com/MarillesFund)

[@marillesfoundation](https://www.instagram.com/marillesfoundation)

[Marilles Foundation](https://www.youtube.com/channel/UCv8v8v8v8v8v8v8v8v8v8v8)

Contraportada: Pop (*Octopus vulgaris*) a l'infralitoral balear.
Miqui Rosa

